

DEPARTAMENT DE CULTURA I MITJANS DE COMUNICACIÓ

ACORD

GOV/69/2009, de 5 de maig, pel qual es declara bé cultural d'interès nacional, en la categoria de monument històric, l'església de la Mare de Déu de l'Assumpció i la Casa de la Vila Vella, a Gandesa, i se'n delimita l'entorn de protecció.

Per la Resolució de 16 de març de 1983 (DOGC núm. 336, d'11.5.1983) es va incoar expedient de declaració de monument historicoartístic a favor de l'església parroquial i l'edifici de Ca la Vila, a Gandesa.

Per la Resolució CMC/3371/2008, de 30 d'octubre (DOGC núm. 5258, de 14.11.2008), es va incoar expedient de delimitació de l'entorn de protecció de l'església de la Mare de Déu de l'Assumpció i la Casa de la Vila Vella, a Gandesa, es va obrir un període d'informació pública i es va acumular a l'expedient anterior.

S'han complert tots els tràmits preceptius en la instrucció d'aquest expedient d'acord amb el que estableixen els articles 8 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català.

A l'expedient consten els informes favorables del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català i de l'Institut d'Estudis Catalans.

Durant la tramitació de l'expedient no s'ha presentat cap al·legació.

A proposta del conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, el Govern de la Generalitat de Catalunya

ACORDA:

- 1 Declarar bé cultural d'interès nacional, en la categoria de monument històric, l'església de la Mare de Déu de l'Assumpció i la Casa de la Vila Vella, a Gandesa (Terra Alta), segons la ubicació i la descripció que consten a l'annex 1 d'aquest Acord.
- 2 Delimitar l'entorn de protecció d'aquest monument, que es grafia en el plànol que es publica amb aquest Acord i segons la justificació que consta a l'annex 2.
- 3 Incloure com a objecte de protecció el subsòl del monument i de l'entorn de protecció.
- 4 Publicar íntegrament al DOGC i al BOE aquest Acord, de conformitat amb el que preveu l'article 12 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català, i notificar-lo als interessats i a l'ajuntament del municipi on radica el bé.
- 5 Contra aquest Acord, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar recurs potestatiu de reposició davant el Govern de la Generalitat de Catalunya en el termini d'un mes, o bé, recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en el termini de dos mesos, a comptar, en tots dos casos, des de la publicació al DOGC o des de la corresponent notificació.

Barcelona, 5 de maig de 2009

LAIA BONET RULL
Secretària del Govern

ANNEX 1

Ubicació i descripció

L'element objecte d'aquest Acord de declaració com a bé cultural d'interès nacional, en la categoria de monument històric, és l'edifici format per l'agrupació de l'església

de la Mare de Déu de l'Assumpció i l'antiga Casa de la Vila Vella a Gandesa.

Aquests dos edificis estan situats a la plaça de l'Església, al centre del nucli històric de Gandesa.

La construcció de l'església de la Mare de Déu de l'Assumpció es va iniciar al segle XII. D'aquesta època primitiva resta part de la façana amb la gran portada i una ampla arcada a l'interior que descansa sobre dos parells de columnes amb els corresponents capitells treballats. Al segle XVII s'amplia l'edifici i es construeix el campanar. Al segle XVIII es va completar la reforma del temple arxiprestal que va quedar com un edifici barroc neoclàssic.

L'edifici actual conserva l'absis i la portalada romànics de l'edifici anterior. Té planta de tres naus, amb tres trams cadascuna. Al costat dret de l'edifici i donant façana a la plaça de l'Església se situen: en el primer tram, el campanar, amb un reclau que sobresurt de la façana; en el segon tram, la porta lateral, i en el tercer tram, la capella del Sant Crist. La portalada lateral és d'estil clàssic amb porta de punt rodó. Les voltes que cobreixen les tres naus són d'aresta i arranquen dels arcs torals que divideixen cada tram. El campanar d'estil clàssic té quatre cossos. Per sobre del primer tram de la nau se situa el cor de l'església.

El conjunt de l'església arxiprestal de l'Assumpció és propietat del Bisbat de Tortosa i el seu representant en la parròquia és l'arxiprest actual de Gandesa.

La Casa de la Vila Vella és un edifici d'estil gòtic civil (segle XV), parcialment absorbit per l'ampliació de l'església de l'Assumpció, molt transformat per l'obertura de noves finestres i canvi d'estructura interna. Actualment és la seu de les entitats del municipi.

La Casa de la Vila Vella conserva els grans arcs apuntats de carreus de pedra medievals i la finestra gòtica amb dos mainells centrals de la planta primera que es desplaça de la seva ubicació inicial tocant els murs laterals de l'església. Les façanes amb carreus de pedra estan rehabilitades amb nous elements petris que substitueixen els antics, molt deteriorats, fins a la cornisa de la façana lateral de l'església. El cos superior que ocupa la tercera planta és construït amb nova fàbrica amb estucat.

La singularitat de la seva estructura arquitectònica, la seva llarga història i el valor testimonial i urbà d'aquests dos edificis estan àmpliament reconeguts i documentats i són una referència urbana dintre del conjunt de la població de Gandesa.

Es considera monument l'agrupació dels dos edificis entesos com a una unitat monumental i el seu subsòl.

ANNEX 2

Justificació de l'entorn de protecció.

La singularitat de l'església de l'Assumpció i la Casa de la Vila Vella de Gandesa aconsella la definició d'aquesta figura sobre aquest element com el millor instrument per a garantir la pervivència dels seus valors culturals en les millors condicions possibles.

Aquesta figura legal considera i incorpora, des de la seva pròpia definició, les interaccions del monument amb cada un dels elements urbans del seu entorn, així com la relació d'aquests últims entre ells. És, doncs, una eina de protecció global, valorativa de la realitat, amb la clara intencionalitat de conservar en les millors condicions possibles el llegat patrimonial inherent al monument.

Es pretén assolir l'equilibri entre la necessitat de crear una àrea de protecció al voltant del monuments que garanteixi suficientment el control sobre el seu entorn i la voluntat de no afectar més espais dels estrictament indispensables per a la seva correcta percepció.

D'acord amb aquests principis l'entorn és un perímetre de forma irregular resultant del criteri general d'incloure les finques adjacents físicament i visualment al monument. La unitat utilitzada per a la inclusió a l'entorn és la parcel·la, com

element bàsic que permet el control visual de la volumetria que pugui aparèixer en aplicació de les normes urbanístiques vigents.

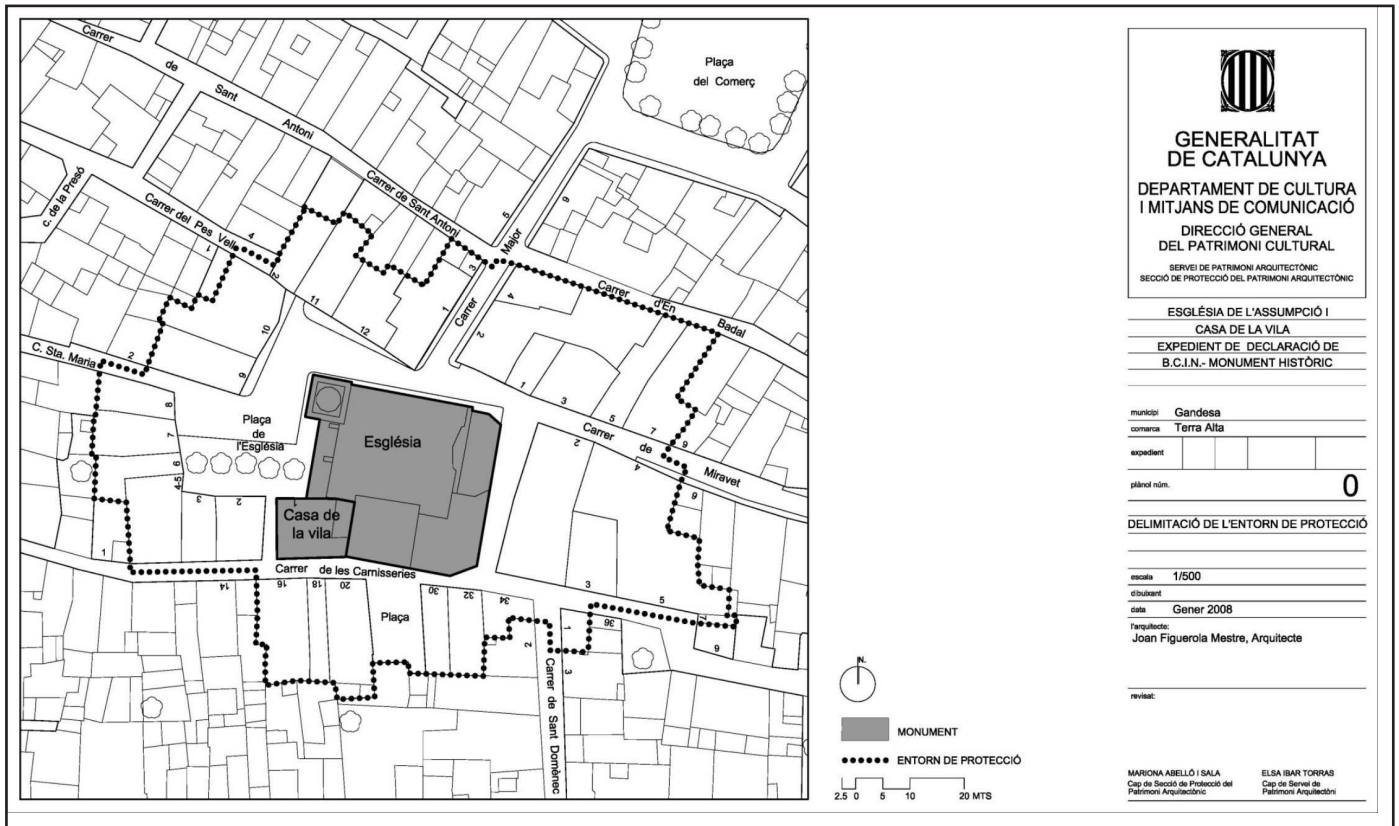
El conjunt format per l'església de l'Assumpció i la Casa de la Vila Vella de Gandesa és un element central i definidor del centre històric de la Vila per la confluència de diferents carrers que tenen com a final visual diferents elements del conjunt a protegir. Des del carrer de Miravet s'observa el perfil del campanar que actua com a referent de la ciutat a nivell global i emmarca la perspectiva pròxima del carrer.

La traça del carrer Major queda definida pel seu final de recorregut en la portalada romànica de l'església de l'Assumpció, per la qual cosa s'inclou en l'àmbit de protecció fins passada la cruïlla amb el carrer de Sant Antoni. També la direcció del carrer de Santa Maria està orientada cap a la portalada clàssica lateral de l'església.

La gran capçalera de l'església de l'Assumpció i façana posterior de la Casa de la Vila Vella tenen una gran potència volumètrica que defineix la imatge del carrer i que obliga a incloure en l'entorn de protecció del monument les finques més properes.

Tots els edificis de la plaça de l'Església estan inclosos dins de l'entorn de protecció ja que conformen el marc visual de l'església de l'Assumpció i de la Casa de la Vila Vella.

Pel que fa al subsòl de l'entorn més proper, cal controlar les intervencions que s'hi produeixin tant des de la vessant arqueològica, en relació amb possibles troballes relacionades amb el monument, com des de la vessant documental, per la informació històrica que puguin aportar.

GENERALITAT DE CATALUNYA
 DEPARTAMENT DE CULTURA I MITJANS DE COMUNICACIÓ
 DIRECCIÓ GENERAL DEL PATRIMONI CULTURAL
SERVEI DE PATRIMONI ARQUITECTÒNIC
 SECCIÓ DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

**ESGLÉSIA DE L'ASSUMPCIÓ I
 CASA DE LA VILA**
 EXPEDIENT DE DECLARACIÓ DE
 B.C.I.N.- MONUMENT HISTÒRIC

municipi: Gardesa
 comarca: Terra Alta
 expedient:

--

 plànol n.º: 0

DELIMITACIÓ DE L'ENTORN DE PROTECCIÓ

escala: 1/500
 dibuixant:
 data: Gener 2008
 l'arquitecte: Joan Figuerola Mestre, Arquitecte

revisat: _____

MARIONA ABELLÓ I SALA
 Cap de Secció de Protecció del Patrimoni Arquitectònic
ELSA IBAR TORRAS
 Cap de Servei de Patrimoni Arquitectònic

(09.119.030)